

A Fővárosi Ítéltábla dr. Egyed István ügyvéd által képviselt felperesnek, a Hidasi és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Makay Péter ügyvéd) által képviselt alperes ellen, kölcsön visszafizetése iránt indult perében, a Fővárosi Bíróság 2011. szeptember 13. napján meghozott, 38.P.22.555/2010/22. sorszámú ítélete ellen, a felperes részéről 23. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, míg egyebekben részben megváltoztatja, és az alperes első fokú perköltségét 350.000 (háromszázötvenezer) forint + áfa mértékre leszallítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alperes részére 150.000 (százötvenezer) forint + ÁFA másodfokú perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak felhívásra 900.000 (kilencszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes a 2009. augusztus 12-én fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemmel indult ügyben előterjesztett keresetében 17.540.000 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest kölcsön jogcímén. Előadta, hogy az alperes a 2006. március 24. napján és a 2006. június 9. napján kelt felszólítása ellenére fizetési kötelezettségének nem tett eleget.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, elévülésre hivatkozással. Állította, hogy a felperestől a kölcsön visszafizetésére irányuló írásbeli felhívást nem kapott.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 656.250 forint perköltséget (525.000 forint + ÁFA), valamint az államnak külön felhívásra 900.000 forint kereseti illetéket.

Az elsőfokú bíróság - az alperes elévülési kifogására figyelemmel - megállapította, hogy az alperes által aláírt átvételi elismervények szerint az alperes által részletekben átvett pénzösszegek visszafizetésének határideje 2001. június 30., 2001. október 5. és 2001. november 5. napja volt, így a Ptk. 324. § (1) bekezdésében foglalt ötéves elévülési idő a Ptk. 326. § (1) bekezdése értelmében a fent írt napokon megkezdődött. A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem 2009. augusztus 12. napján, az ötéves elévülési időn túl érkezett a bíróságra valamennyi követelés vonatkozásában. A felperes a Ptk. 327. § (1) bekezdése szerinti cselekményt, amely az elévülést megszakította volna, bizonyítani nem tudott, mivel a felszólító levelek alperes részére történő kézbesítéséről tértivevény nem állt rendelkezésére. Az elsőfokú bíróság szerint a kézbesítést igazoló okirati bizonyíték tanúvallomással nem pótolható, ezért a felszólító leveleket készítő és elküldő ügyvédek tanúkénti meghallgatását mint szükségtelen bizonyítást mellőzte. Perköltség tárgyában a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott. Az alperesi képviselő munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (továbbiakban: R.) 3. § (2) bekezdés a) pontja alkalmazásával határozta meg akként, hogy a pertárgy érték 3%-ának megfelelő perköltség megfizetésére kötelezte a felperest, figyelemmel a megtartott tárgyalások számára, az ügy nehézségi fokára, illetve a felek jogi képviselői által ténylegesen kifejtett munkára.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezéssel élt, melyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a kereseti kérelmével egyező döntés meghozatalát kérte. Másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta. Fellebbezése indokául előadta, hogy az alperes tanúk előtt soha nem tagadta a tartozását, azonban ezt a nyilatkozatát a csatolt elismervények aláírását követően írásban nem adta. Kifogásolta: az alperes nem valószínűsítette, hogy a tárgyaláson külföldi útja miatt nem jelent meg személyesen. Álláspontja szerint eljárási hibát követett el az elsőfokú bíróság, amikor nem kérte az alperesi távollét igazolását, illetve a felek személyes meghallgatását mellőzte. Előadta, hogy a tárgyalást felesége rosszulléte és kórházba szállítása miatt mulasztotta el. Hivatkozása szerint **XX** ügyvédtől az elsőfokú ítélet kézhezvételét követően kapta meg azt a postai tértivevényt, amely igazolja a felszólító levél alperes részére történő kézbesítését, az elévülés megszakadását. Sérelmezte azt is, hogy a felszólító leveleket elküldő jogi képviselőket a bíróság tanúként nem hallgatta meg, annak ellenére, hogy idézhető címük a felszólító leveleken szerepelt. A Pp. 141. § (6) bekezdésében foglalt követelménynek azért nem tudott eleget tenni, mivel akadályoztatva volt a bizonyítékai csatolásában, ugyanis a jogi képviselőt, illetve a postát nem kényszeríthette a keresett tértivevény megküldésére. Megítélése szerint hivatalból idézni kellett volna a bíróságnak a T. Városi Rendőrkapitányság részéről az alperes ellen tett feljelentése alapján indult büntetőeljárásban eljáró rendőrt, továbbá a „D.” nevű nyomozóiroda vezető munkatársát, akik előtt az alperes szóban elismerte

tartozását az elévülési időn belül. Az alperes rosszhiszemű perbeli magatartását bizonyítja, hogy a felesége útján az elévülést megszakító ügyvédi felszólítást átvette és azt végig tagadta.

A terhére megítélt perköltséget aránytalannak, eltúlzottnak és sértőnek találta, mert a bíróság az ügyben két tárgyalást tartott, az alperesi jogi képviselők közül az első rövid ellenkérelmet nyújtott be, a második pedig érdemi munkát nem végzett.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, mivel a fellebbezéshez csatolt tértivevény fénymásolata mint új bizonyíték a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján már nem terjeszthető elő, mivel az nem az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a felperes tudomására. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta a Pp. 141. § (6) bekezdését is. Megítélése szerint a másolatban csatolt tértivevény nem felelt meg a postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004. (IV. 19.) Kormányrendelet belföldi tértivevényre vonatkozó alaki kellékeinek. Csatolta a Magyar Posta Zrt. Küldeményforgalmi Üzletszabályzatának 3. számú függelékében található tértivevény-mintákat, miszerint a felperes a külföldi tértivevény másolatát használta, amellyel a belföldön történő tértivevényes kézbesítés kizárt. Hivatkozott arra is, hogy a tértivevény szerint a küldeményt alperes nevére vette át, aki az átvétel időpontjában nem lakott aszám alatt. Mellékelte alperes nevére lakcímét igazoló hatósági igazolványa másolatát, miszerint az átvevő 2006. december 31. napja óta lakik a megadott címen, így a Magyar Posta Zrt. Küldeményforgalmi Üzletszabályzatának 7.6.3. pontja alapján szabályszerűen a küldemény részére nem lehetett kézbesíteni.

A fellebbezés nem alapos.

A Pp. 141. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a fél köteles a tényállításait, nyilatkozatait, bizonyítékait - a per állása szerint - a gondos és az eljárást elősegítő pervitelnek megfelelő időben előadni, illetve előterjeszteni. A (6) bekezdés értelmében, amennyiben a felek valamelyike a tényállításainak, nyilatkozatának előadásával, bizonyítékainak előterjesztésével a (2) bekezdésben előírt kötelezettsége ellenére alapos ok nélkül késlekedik, a bíróság a fél előadásának előterjesztésének bevétele nélkül határoz.

A perbeli esetben kétségtelen, hogy a felperes az elévülést megszakító felszólító levél alperes által történő átvételét igazoló tértivevény csatolásával alapos ok nélkül késlekedett. Az elsőfokú bíróság a felperest a 2011. március 8. napján kelt idéző végzésével egyidejűleg felhívta, hogy 15 napon belül nyilatkozzon az alperes elévülési kifogására, csatolja az alperes részére küldött valamennyi felszólító levelét és azok kézbesítését igazoló tértivevényeket. A felperes ezen felhívásnak nem tett eleget, ezért az elsőfokú bíróság a 2011. április 21. napján megtartott tárgyaláson ismételt felhívta a felperest az alperes elévülési kifogásával kapcsolatos okirati bizonyítékainak csatolására, 30 napos határidő engedélyezésével. Egyúttal figyelmeztette a Pp. 141. § (6) bekezdésében írtakra is. A felperes sem a megadott 30 napos határidőn belül, sem pedig a következő tárgyaláson bizonyítékait nem

terjesztette elő, csupán olyan nyilatkozatot tett, hogy meg fogja keresni a felszólító levelet küldő XX ügyvédet a tértivevény rendelkezésre bocsátása érdekében (22. számú jegyzőkönyv 2. oldal). Rámutat a másodfokú bíróság arra, hogy a 2001-ben lejárt követeléseknek 2009. évben történő érvényesítését megelőzően a felperesnek számolnia kellett volna azzal, hogy az alperes elévülési kifogást terjeszt majd elő, ezért már a per megindítását megelőzően célszerű lett volna az alperes által átvett felszólító levél tértivevényének beszerezése és annak csatolása a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelméhez. Legkésőbb az alperesi elévülési kifogás előterjesztését követően a bíróság felhívására rendelkezésre kellett volna azt bocsátania. Nem igazolta a felperes azt az állítását sem, hogy a kézbesítés igazolása végett a Magyar Postát megkereste. A felszólítás feladását bizonyító ajánlott blanketta sem volt elégséges annak alátámasztására, hogy azt az alperes valóban átvette. A felperes a második tárgyaláson személyes megjelenésre kötelezése ellenére nem jelent meg, mulasztását nem igazolta, míg az alperes külföldi útját a nevére kiállított repülőjeggyel támasztotta alá. A felek távolmaradása miatt személyes meghallgatásukat az elsőfokú bíróság kénytelen volt mellőzni. A fellebbezésben foglaltaktól eltérően azonban ennek a körülménynek a jogvita elbírálása szempontjából nem volt ügyszámító jelentősége.

A felperes az elsőfokú eljárásban kérte a felszólító leveleket szerkesztő ügyvédek tanúkénti meghallgatását. Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy jelen esetben tanúvallomással a tértivevény nem pótolható. Az ügyvédek csupán a felszólítások postára adásáról tehettek volna nyilatkozatot, azok átvételének bizonyítására tanúvallomásuk nem lett volna alkalmas. Kizárólag a tértivevény bemutatása céljából nem volt indokolt XX ügyvéd tanúkénti megidézése, ugyanis a tértivevényt a felperes - mint ahogy utóbb meg is tette - tőle elkérhette volna. A felperes iratbetekintés útján meggyőződhetett volna arról is, hogy az általa indítványozott XX és KK ügyvédek a bíróság a tárgyalásra nem idézte. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a felperes a tanúk jelenlegi idézhető címét nem jelölte meg. Tény, hogy az általuk 2006-ban szerkesztett okiratokon szerepelt a címük, azonban ebből nem következik az, hogy 5 év eltelte után is székhelyük változatlan címen lenne. Mindezekre tekintettel helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a további bizonyítékok bevétele nélkül, a Pp. 141. § (6) bekezdésének alkalmazásával, a fél által előterjesztett bizonyíték bevétele nélkül hozta meg ítéletét.

A Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul; a 141. § (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell.

A Pp. 235. § (1) bekezdése nem zárja ki új bizonyíték előadását a fellebbezési eljárásban, azonban azt szigorú feltételekhez köti. A felperesnek tudomása volt arról, hogy XX ügyvéd által elküldött felszólító levél tértivevényes küldeményként került postázásra, így annak átvételét a tértivevény bemutatásával igazolhatja. Tehát az átvételt bizonyító tértivevény létezése nem az elsőfokú bíróság határozatának meghozatalát követően jutott a felperes tudomására, csupán ekkor került a birtokába, így a Pp. 235. § (1) bekezdésének ezen rendelkezése nem alkalmazható. Új tény, új bizonyíték előadására kerülhet sor akkor is, ha az az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul. Az újonnan csatolt bizonyíték azonban nem a jogszabálysértést támasztja alá, hanem az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapítását célozta. Mindezekre tekintettel a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság a fellebbezéshez csatolt tértivevényt már érdemi döntése meghozatalakor nem vehette figyelembe.

Az alperes ellenkérelmében foglaltak - miszerint a felszólító levél tértivevénye, illetve kézbesítése szabályszerű volt-e - nem képezte a másodfokú bíróság vizsgálatának tárgyát, mivel a csatolt tértivevényt eljárási okokból nem vehette figyelembe. Ezeknek a körülményeknek akkor lenne jelentősége, ha a bizonyítékot a Fővárosi Ítéltábla befogadta volna.

Tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy az elsőfokú bíróságnak az általa név szerint meg nem nevezett, csupán körülírt tanúkat hivatalból kellett volna idéznie. A Pp. 164. § (2) bekezdése értelmében hivatalbóli bizonyításnak a perbeli esetben nincs helye. A felperes az elsőfokú eljárásban nem volt elzárva annak bizonyításától, hogy a követelés elévülését az alperes szóbeli elismerése megszakította. Erre azonban a már idézett Pp. 235. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban nincs mód.

A másodfokú bíróság egyetértett azzal a felperesi állásponttal, hogy az alperes javára megítélt perköltség túlzott mértékű. A Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a pernyertes fél költségeinek megfizetésére a peresztes felet kell kötelezni. Az ügyvédi munkadíj megállapítása során irányadó 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (továbbiakban: R.) 3. § (2) bekezdés a) pontja értelmében polgári perben az elsőfokú bírósági eljárásban az ügyvéd munkadíjának a peresztes felet terhelő összege 10 millió forintot meg nem haladó pertárgyérték esetén a pertárgyérték 5%-a, de legalább 10.000 forint. A b) pont szerint 10 millió forint feletti, de 100 millió forintot meg nem haladó pertárgyérték esetén az a) pontban meghatározott munkadíj és a 10 millió forint feletti összeg 3%-a, de legalább 100.000 forint.

A R. 3. § (6) bekezdése szerint a munkadíj megállapítása során a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróság a munkadíjat - különösen az ügy bonyolultsága esetén - a (2)-(5) bekezdésben meghatározott összegnél

magasabb összegben is megállapíthatja. A bíróság a munkadíj eltérő összegben történő megállapítását indokolni köteles.

A R. idézett rendelkezései meghatározzák az ügyvédi munkadíj megállapításának kereteit: annak minimumát és a perérték szerinti maximumát. Az ügyvédi munkadíj megállapítása során a bíróságnak emellett értékelnie kell a ténylegesen végzett ügyvédi tevékenységet (jogi, ügyviteli munkát), továbbá a jogvita jellegét (összetettségét bonyolultságát) is. A rendelkezésre álló peradatokból megállapítható, hogy a felperes keresetében az alperessel szemben összesen 17.540.000 forint összegű követelést érvényesített, mely összeg vonatkozásában a felperes teljes mértékben pervesztes lett. Az elsőfokú bíróság az alperes elévülési kifogásának helyt adva, a felperesi követelés érdemi vizsgálata nélkül hozta meg ítéletét. Az első fokú eljárás során bizonyítás felvételére nem került sor, az alperesi képviselő a perben megtartott két tárgyaláson megjelent, érdemi nyilatkozatot tett, továbbá egy rövid terjedelmű észrevételt csatolt. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az alperesi jogi képviselő részére, a R. 3. § (6) bekezdésére is tekintettel az ügyvédi munkadíjat - a pertárgy értékének 10 millió forint alatti résznek vonatkozásában is - 3%-ra mérsékelte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban az ilyen csekély módon mérsékelt munkadíj nem áll arányban sem az alperesi képviselő által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel - figyelemmel a per rövid tartamára is -, sem pedig az ügy bonyolultságával. A fent kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéltábla a R. 3. § (6) bekezdésének alkalmazásával az elsőfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíjat 350.000 forint + ÁFA összegre mérsékelte.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, míg az alperes javára megítélt perköltséget leszállította. A felperes fellebbezése a per főtárgya vonatkozásában eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a megfizetni az alperes fellebbezési perköltségét, melyet a Fővárosi Ítéltábla a R. 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja, (5) bekezdése alapján állapított meg, és a (6) bekezdése szerint a már fent kifejtett indokok alapján mérsékelt. A felperes köteles megfizetni - az állam javára külön felhívásra - az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-ának alkalmazásával.

Budapest, 2012. április 19.

Dr. Németh László sk.
a tanács elnöke

. Molnár Ágnes sk.. Merőtey Anikó sk.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

Dankó Zsuzsanna
írnok